

Project: Zonnebeke Frezenberg Aquafin	
Projectcode Agentschap Onroerend Erfgoed	2021K342
Projectcode Ruben Willaert nv	ZOFR-21
Periode terreinwerk: Week 33 - 16/08/2022 -19/08/2022	
Naam rapporteerder: Simon Verdegem	
Locatie werkzaamheden: Frezenbergstraat 8980 Zonnebeke Percelen (openbaar domein)	

1	Datum: 16/08/2022	7u-15u30				
Aanwezige personen en organisaties	Ruben Willaert nv					
	Simon Verdegem			Archeoloog /veldwerkleider		
	Yelmer Debouck			Archeoloog/GPS		
	BAAC Vlaanderen bvba					
	Kirsten Note			Archeoloog		
	Alice-Jan Hellinx			Archeoloog		
	AMMO bvba					
	Jan Bellemans			CTE-deskundige		
Bijkomende aanwezigen	Joy (Kraanman Desot)					
Omstandigheden	's morgens: bewolkt maar droog, 28°C 's middags: bewolkt en hevige regenbuien, 20°C					
Archeologische werkzaamheden	<ul style="list-style-type: none">• Aanleg archeologisch vlak zone 4 (tweede deel)<ul style="list-style-type: none">• Anderhalve kraanbak breed (ter hoogte van rioleringstracé)• Aanpak in overleg met OE• registratie van de sporen in het vlak• opschonen archeologisch vlak voor foto's• start couperen sporen					
Vaststellingen, interpretaties & keuzes	<ul style="list-style-type: none">• Archeologisch vlak nog steeds diep (> 80cm) met zwaar verstoorde/verrommelde bovenlaag• Zeer moeilijk leesbaar vlak• Zone met bomkraters die gebruikt zijn als stelling, met elkaar verbonden door loopgraafsegmenten. Hierin werden menselijke resten (niet in anatomisch verband) aangetroffen samen met veel Brits materiaal• Hierna enkel bomkraters					
Aangetroffen munitie	Type en model	Aantal	Nat.	Diepte	Opmerking	
	18 ponder schrapnel	1	UK	0,7	Spoor 2000	

	7,7 cm lang model	1	GE	0,7	Spoor 2000 Mogelijk tox. Met E.K.Z. 16
	Mills No. 23 geweer-granaat	1	UK	0,8	Spoor 209
	H.Z. 05	4	GE	0,7 0,8	Spoor 202 3 x Spoor 2000
	K.Z. 14	2	GE	0,7 0,8	Spoor 2000
	K.Z. 11	1	GE	0,7	Spoor 2000 Op ogief 7,7 cm.
	E.K.Z. 16	1	GE	0,7	Spoor 2000
	L.K.Z. 11	1	GE	0,7	Spoor 2000
	Scherven 4,5" chemisch	1	UK	0,9	Spoor 5999
	Scherven concentratie verschillende kalibers			0,7	Spoor 2000 Minstens 4 verschillende kalibers waaronder zwaar geschut Frans.
	KKM 303.	<15	UK		Verschillende sporen

2	Datum: 17/08/2022	7u-15u30
Aanwezige personen en organisaties	Ruben Willaert nv	
	Simon Verdegem	Archeoloog /veldwerkleider
	Yelmer Debouck	Archeoloog/GPS
	BAAC Vlaanderen bvba	
	Kirsten Note	Archeoloog
	Alice-Jan Hellinx	Archeoloog
	AMMO bvba	
	Jan Bellemans	CTE-deskundige
Bijkomende aanwezigen	Kraanman Desot (Guillaume)	
Omstandigheden	's morgens: bewolkt met veel regen, 20°C 's middags: bewolkt maar droog, 22°C	
Archeologische werkzaamheden	<ul style="list-style-type: none"> Aanleg archeologisch vlak zone 4 (vervolg tweede deel) 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Anderhalve kraanbak breed (ter hoogte van rioleringstracé) • Aanpak in overleg met OE • registratie van de sporen in het vlak • opschonen archeologisch vlak voor foto's • start couperen sporen • regenval vorige nacht resulteerde in veel water in de sleuf 				
Vaststellingen, interpretaties & keuzes	<ul style="list-style-type: none"> • Hoofdzakelijk bomkraters met weinig materiaal • Nabij zone met uitgewerkte bomkraters lag een groot, breed spoor. In coupe vermoedelijk een oude perceelsgreppel • Vermoedelijk loopgraaftracé op verwachte locatie (studie luchtfoto's) • Nabij de bocht steeg het archeologisch vlak plots aanzienlijk, tot slechts 30-40 cm onder het maaiveld. 				
Aangetroffen munitie	Type en model	Aantal	Nat.	Diepte	Opmerking
	21 cm Gr. 96 n/A HE	1	GE	1,1	Spoor 225 Met K.z. Bd. Z. 10
	10,5 cm schrapnel	1	GE	1,2	Spoor 5000 Met H.Z. 05 Niet verschoten.
	7,7 cm schrapnel	3	GE	0,7	Spoor 2000 Spoor 227 Spoor 232 Vermoedelijk leeg
	7,7 cm schrapnel	3	GE	0,7	Spoor 236 Spoor 226 Spoor 219 Vermoedelijk leeg
	K.Z. 14	1	GE	0,7 0,8	Spoor 2000
	Dopp. Z. 96 n/A	1	GE	0,7	Spoor 2000 Op ogief 7,7 cm schrapnel.
	Resten 10,5 cm schrapnel	1	GE	0,8	Spoor 231
	L.K.Z. 11	1	GE	0,7	Spoor 226

	Gr.Z. 17	1	GE	0,7	Spoor 233
	H.Z. 05	1	GE	0,7	Spoor 5000 Bij scherven 10,5 cm schrapnel
	KKM 303.	<15	UK		Verschillende sporen

3	Datum: 18/08/2022	7u-15u30				
Aanwezige personen en organisaties		Ruben Willaert nv				
		Simon Verdegem		Archeoloog /veldwerkleider		
		Yelmer Debouck		Archeoloog/GPS		
		BAAC Vlaanderen bvba				
		Kirsten Note		Archeoloog		
		Alice-Jan Hellinx		Archeoloog		
		AMMO bvba				
		Jan Bellemans		CTE-deskundige		
Bijkomende aanwezigen		Kraanman Desot (Guillaume)				
Omstandigheden		's morgens: bewolkt maar droog, 22°C 's middags: opklaringen, 25°C				
Archeologische werkzaamheden		<ul style="list-style-type: none">• Aanleg archeologisch vlak zone 4 (vervolg tweede deel)<ul style="list-style-type: none">• Anderhalve kraanbak breed (ter hoogte van rioleringstracé)• Aanpak in overleg met OE• registratie van de sporen in het vlak• opschonen archeologisch vlak voor foto's• start couperen sporen				
Vaststellingen, interpretaties & keuzes		<ul style="list-style-type: none">• Archeologisch vlak blijft ondiep en veel beter leesbaar• Aanvankelijk weinig sporen (enkel onderzijde bomkraters) waardoor er vermoeden is van aftopping• Grote Duitse gevechtssloopgraaf aangetroffen waar verwacht met weinig tot geen verstoring in het vlak• Duitse uitrusting en handgranaten aangetroffen in loopgraaf				
Aangetroffen munitie		Type en model	Aantal	Nat.	Diepte	Opmerking
		60 Ponder schrapnel	1	UK	0,7	Spoor 235 Vermoedelijk leeg.

	18 ponder schrapnel	1	UK	0,7	Spoor 235 Fuse adapter maar geen ontsteker Geleideband niet aanwezig.
	7,7 cm schrapnel	1	GE	0,7	Spoor 235 Vermoedelijk leeg
	7,7 cm schrapnel	1	GE	0,7	Spoor 256 Vermoedelijk leeg
	Steelhand-granaat	6	GE	0,6	Spoor 242 Model uit 1917.
	Eihand-granaat 17 model 2	1	GE	0,6	Spoor 242
	H.Z. 05	1	GE	0,7	Spoor 239 Op ogief en bij resten 10,5 cm schrapnel
	Dopp. Z. 92 K15	1	GE	0,7	Spoor 5000 Bij resten 10,5 cm schrapnel (ondanks K15!) 1916 vermeld
	Gr.Z. 04	1	GE	0,7	Spoor 5000 Op ogief en met resten van 10,5 cm HE of Chemisch.
	Resten Zamac ontsteker	1	GE	0,6	Spoor 256 Te vergaan voor juiste identificatie
	Fusée percutante Siège et Montagne (S.M.)	1	FR	0,6	Spoor 256 Modèle 1878-81 Gebruikt op 120 mm en grotere obussen en mortieren.
	L.K.Z. 16	1	GE	0,6	Spoor 256

	Resten 15 cm schrapnel	1	GE	0,7	Spoor 5000 Russische geleideband.
	Hulzen veld-kanonnen	4			Te Bestuderen morgen
	KKM 303.	<15	UK		Verschillende sporen
	KKM 7,92 mm	<15	GE		Spoor 242 en verschillende andere sporen

4	Datum: 19/08/2022	7u-15u30				
Aanwezige personen en organisaties	Ruben Willaert nv					
	Simon Verdegem			Archeoloog /veldwerkleider		
	Yelmer Debouck			Archeoloog/GPS		
	BAAC Vlaanderen bvba					
	Kirsten Note			Archeoloog		
	Alice-Jan Hellinx			Archeoloog		
	AMMO bvba					
	Jan Bellemans			CTE-deskundige		
Bijkomende aanwezigen	Joy (Kraanman Desot)					
Omstandigheden	's morgens: bewolkt maar droog, 22°C 's middags: opklaringen met lichte regen, 24°C					
Archeologische werkzaamheden	<ul style="list-style-type: none">• Aanleg archeologisch vlak zone 4 (vervolg tweede deel)<ul style="list-style-type: none">• Volledige breedte van de weg omwille van archeologisch vlak minder dan 40cm diep• Aanpak in overleg met OE• registratie van de sporen in het vlak• opschonen archeologisch vlak voor foto's• start couperen sporen					
Vaststellingen, interpretaties & keuzes	<ul style="list-style-type: none">• Mogelijk loopgravenstelsel met verschillende aftakkingen en schuilplaatsen• Greppel en onderzijde weg• Afwerken bomkraters• Vrijleggen loopgraaf, aanwijzingen voor Britse fase (omkeren van de loopgraaf) met Brits materiaal					
Aangetroffen munitie	Type en model	Aantal	Nat.	Diepte	Opmerking	

	7,7 cm schrapnel	1	GE	0,7	Spoor 242 Vermoedelijk leeg
	Steelhand-granaat	6	GE	0,7	Spoor 258 (1 stuk) Spoor 242 (5 stuks) Model uit 1917. In spoor 242 waren bij sommige de schroefdoppen verwijderd en lagen ze klaar voor snelle actie.
	Eihand-granaat 17 model 2	2	GE	0,7	Spoor 242
	Mills No.23 hand-granaat	1	UK	0,7	Spoor 242
	Gr.Z. 04	1	GE	0,7	Spoor 250
	Resten Zamac ontsteker	1	GE	0,6	Spoor 243 Op ogief 7,7 cm Te vergaan voor juiste identificatie
	Resten 10,5 cm	1	GE	0,6	Spoor 243
	KKM 303.	<15	UK		Verschillende sporen 1 in spoor 242.
	KKM 7,92 mm	<15	GE		Spoor 242 en verschillende sporen andere